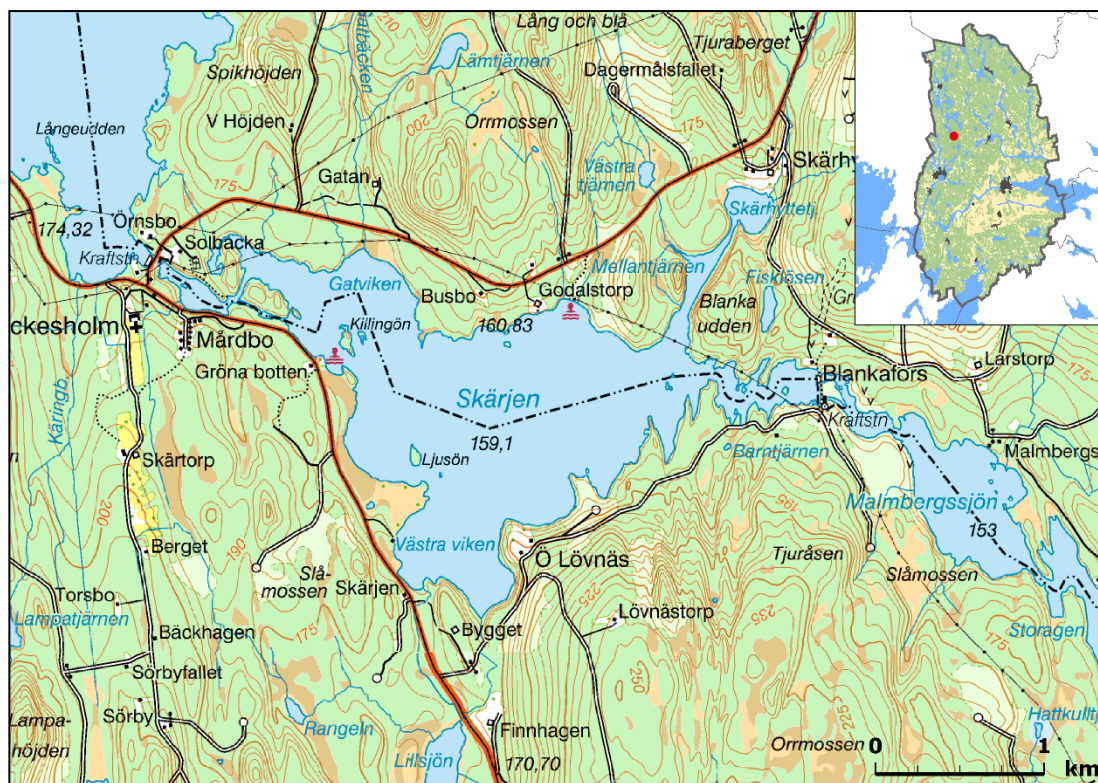

Skärjen

GULLSPÅNGSÄLVENS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Näringsfattig
Sjöyta: 2,75 km²
Höjd över havet: 159,1 m
Maxdjup: 28 m
Medeldjup: ca 9 m
Omsättningstid: ca 0,03 år

Kommun: Hällefors/Nora
Vattendistrikt: Västerhavet
Terrängkartan: 11E SO
EU-id: SE660152-143776
Utloppskoordinater: 6601520, 1437760
Avrinningsområdets areal: 2185 km²

Skärjen. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Skärjen ingår i Gullspångsälvens vattensystem och är belägen strax öster om Rockesholm på gränsen mellan Nora kommun och Hällefors kommun. Sjöns största tillflöde är Halvarsnoren men tillrinning sker även från ett flertal mindre vattendrag i omgivningarna. Avrinningen sker till Malmbergssjön, varifrån vattnet rinner vidare till Storagen, Svartälven och Malmlången.

Berggrunden kring Skärjen består huvudsakligen av Värmlandsgranit. I öster gränsar sjön till ett område med sura och intermediära vulkaniska bergarter som delvis är migmatitomvandlade. Morän är den dominerande jordarten kring Skärjen. Västra sidan av sjön omges dock av isälvs sediment.

Skärjens omgivning är bevuxna med barrskog med inslag av blandskog och myrmarker. Nära sjöns stränder finns flera kalhyggen. Ett stycke väster om sjön, vid Rockesholm och Skäratorp, finns mindre åkermarker och vid Finnhagen, söder om sjön, finns ett mindre område med jordbruksmark. Bebyggelsen kring sjön är gles och som tätast vid Mårdbo i väster. I söder ligger Sikfors samhälle. I tabell 1 redovisas markanvändningen i Skärjens avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Skärjens avrinningsområde, vars totala area är 2 184,60 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	1573,99	Annan öppen mark	31,92
Sankmark	132,79	Vatten	258,26
Jordbruksmark	12,43	Tätort	15,05
Hyggen	160,15	Annan koncentrerad bebyggelse	0,01

Djur och växter

Fisk

Notering från början av 1970-talet visar förekomst av abborre, gädda, vitfisk och sik.

Bottenfauna

Uppgifter om bottenfaunan i sjön saknas.

Växtlighet

Uppgifter om växtligheten i sjön saknas.

Övrigt djur- och växtliv

Vid sjön har drygt 5 sjöberoende fågelarter observerats, bl.a. storlom.

Vattenkvalitet

Skärjen är en näringsfattig sjö med måttligt brunfärgat vatten. Sjöns pH var vid senaste undersökningen neutralt och buffertkapaciteten mot försurande ämnen var god. Halten av kvicksilver i gädda från Skärjen undersöktes senast 1987. Halterna var då måttligt höga. Mer information om vattenkemin i Skärjen visas i tabell 2.

Tabell 2. Vattenkemidata från Skärjen. Värdena är baserade på provtagningar från år 2013 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	6,8*	6,8	1	2013
Alkalinitet (mekv/l)	0,14	0,14	1	2013
Siktdjup (m)	3,1	3,1	1	2002
Absorbans (vid 420/5 nm)	0,12**	0,12	1	2013
Totalfosfor (µg/l)	4	4	1	2013
Totalkväve (µg/l)	355	355	1	2013
Hg i gädda (mg/kg)	0,61	Medelvärde 4 fiskar		1987

*NV Handbok 2007: 4 och expertbedömning. **Motsvarar vattenfärg 59 mg Pt/l.

Statusbedömning

Sjöns ekologiska status har bedömts som *måttlig*. Bedömningen är en expertbedömning utifrån att sjön är påverkad av vandringshinder för fisk som finns i anslutande vattendrag. Klorofyll och vattenkemin ligger också till grund för bedömningen. De allmänna förhållandena, som är en sammanvägning av klassificeringarna för näringsämnen (hög status) och försurning (god status), har sammantaget god status. Skärjen är påverkad av reglering. Kraftverksdammar finns både vid sjöns inlopp och också utlopp. Rockesholms avloppsreningsverk ligger strax uppströms sjöns inlopp. Vid Skärhyttefältet i norr finns ett förorenat område i form av en nedlagd gruva.

Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats, bortsett från kvalitetsfaktorn försurning och närsalter som klassats som expertbedömning. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE660152-143776>.

Övervakningsprogram

Skärjen ingår under vissa år miljöövervakningsprogrammet *Omdrevssjöar*. Sjön ingick i programmet *Profilsjöar* under perioden 1986-2002.

Naturvårds- och friluftsentressen

Skärjen är av stor betydelse för friluftslivet. Sjön är upplåten för fritidsfiske och har flera badplatser. Fisket förvaltas av Kedjeåsens Fisk AB. Svartälvens mellersta kanotled går genom sjön.

Mänsklig påverkan

Skärjen är påverkad av reglering. Kraftverksdammar finns både vid sjöns inlopp och utlopp. Rockesholms avloppsreningsverk ligger strax uppströms sjöns inlopp. Vid Skärhyttefältet i norr finns ett förorenat område i form av en nedlagd gruva.

Områdesskydd

Skärjen och dess närmaste omgivningar saknar för närvarande områdesskydd.

Referenser

[Artportalen](#) - fåglar.

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvicksilver i biota](#)

Lantmäteriet, 2003. Svenska Marktäckedata SMD Raster 11ESO. Version 2.2.

Länsstyrelsen i Örebro län. [Djupkartor](#).

Länsstyrelsen i Örebro län, 2004:35. [Kommunrapport Nora – Redovisning av resultaten av projektet MIFO-inventering av förorenade områden i Örebro län](#). Publ. nr. 2004:35.

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon. Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4](#).

SLU, [Vattenkemidata](#).

SMHI. [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

Sveriges geologiska undersökning. [Berggrundskartan och Jordartskartan, digitalt via SGUs karttjänster](#).

[VISS - VattenInformationsSystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.

